

Lukis Tu Paliqabasan

Maaq dau qabasang Bunun miqumis a mananu tu masisihal a iniqumisan. Maaq i mapit'ia ka nii tu tinlukis, kan'anak lukis a mulumaq. Maqansiap dau amin lukis a mapababazbaz i Bunun, anak aipa masailang tu isaq lumaq a uka'an Lukis. Maaq i maqa lumaq a qalasun tu malsauqzanga, sia dau qumisang tu lukis siin nii tu maluqluq tu saanga mulumaq. Maaq i abuqan a tastulumaq a, sia dau mabubulsuk lukis siin maluluqluq tu saanga kan'anak mulumaq. Haiza tu tas'a qanian, kan'anak a lukisa munhaan Bunun tu lumaq. Haiza dau tatini binanau'az tupaun ngaan tu Uli, ilumag aipa matitindun i hulusqainavu; samuqi maaq dau ka lukis a an'qalqal i is'uslun tu qaimangsut, mindiklain. Mahau daingaz a binanau'aza. Tupa binanau'aza tu : "Kama'ag amuu mulumaq ti tu? Ipin munata! Maaq i ikma'ia aam lukisa na'anak aam siza."

Nii tu talmadia, aminin a lukis sanmatilain maisnahaan pipit'aian pasi'adas musuqis munbaav. Maaq a lukisa a masu'nuq daingaz amin, Maaq a binanau'az a putusputusang babazbaz. Tupa aipa tu : "Na'azag tuza amuu tu? Ipin amuu mudaan. Aii!"

Antalam amin lukis tu, "Namaishnalaupaku aam ni'in aam lunglu'nguan anak munhaan Bunun tu lumaq!" Tupa binanau'aza tu : "Ipin amuu mudaan! Azaq amuu! Maqtu aam kan'anak tinlukis!" Tinsu'nuq amin a lukisa, matin'ami dau ka lukis, saang, amin dau ka kitda' haizang habul sasbai lumaq ta. Mainatudipin ni'in a lukis kan'anak mulumaq. Taunalaqbingin tu qani'an Minsuma'in bananaz istaa mainaludun qainanup a, Kalumaqin a saduu aipa inaita pipit'aian, uka san tas'a lukis saduan istaa a, Kan'anak aipa minliskin tu maviain a lukis tu ni'in kan'anak mulumaq tu?

Tupaun istaa isiata binanau'az tu makuaq tutuza dau tu? Titi'ti a binanau'az ta is'aang, ni'in niap tu natukauq, mapising aipa diaq i nakahau'un. Sisipulun istaa binanau'aza : "Su'u ka qalmang kamazav mahau ki lukis ta. Paqpun ni'in na lukis kan'anak mulumaq ti."

Mainatudipin maaq a Bunun maaq i mapit'ia ka, Asa tu anakin munbaav tinlukis ansaqan mapulumaq, natudipin haiza Lukis ispisdua maqtu mapit'ia ki nakaunun i tastulumaq bunun.

柴火的故事

古代生活很幸福，煮飯不用去山上去取柴火，柴火會自己到家裡，從前的柴火會和人說話，也會觀察哪家沒柴火，假如這家貧窮又飢餓，生濕的木材、不易起火的柴火，會自己走到別人家，如果家裡是溫飽的，那個乾的木柴、易燃的柴火會自己走進家裡。

有天，木柴又自己走到別人家，婦女 Uli 在家裡編織族服背心，結果木柴碰掉打板工具。婦女非常生氣：「你們幹嘛進來家裡！出去！我們要用木柴，我們自己會拿，沒多久，木柴全部起身返回山上。木柴非常生氣，婦女仍喋喋不休。

木柴說：「從現在起，我們再也不會到人類的家裡！」婦女說：「你們走吧！不需要你們！我們自己取柴。」於是木柴、松柴、餘爐、火灰都離開家裡。

隔天，丈夫從山上打獵回來，廚房連一根木柴都沒有，為何木柴都沒自己進到家裡？他問他妻子怎麼了？妻子不知要如何解釋，害怕被罵。他訓斥妻子說：「隨便罵木柴，所以木柴不進入家裡。」後來，人類煮飯，需靠自己去山上取柴扛回家，才有柴火燒，可以煮飯給家人吃。